

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
The Arms Historic Society of Finland
A Member of the Foundation for European Societies of Arms Collectors
Nahkatehtaankatu 2, 90130 OULU
www.suomenasehistoriallinenseura.fi

Uhkana asehistorian tallentamisen loppuminen Suomessa

Suomessa on Euroopan monipuolisin asekanta. Satavuotisen itsenäisen historiamme aikana köyhä valtio on ostanut aina mitä maailmalta on edullisesti saanut.

Syrjäisenä Ruotsin ja Venäjän maakuntana Suomeen ei ole jäänyt Keski-Euroopan aatelistinnojen tapaan antiikkiasekantaa, valtaapitävät ovat aina vieneet arvoesineet mennessään.

Taustatietoa vapaaehtoisesta museointiharrastuksesta

Asekeräilijällä tarkoitetaan Suomessa luonnollista tai oikeushenkilöä (yleensä museo), jolle Poliisihallitus on myöntänyt asekeräilyluvan. Asekeräilijä toteuttaa poliisin hyväksymää keräilysuunnitelmaa hankkiessaan aseita kokoelmaansa. Asekeräily voi olla peruste myöntää lupa ampuma-aseelle, jolle ei voi saada lupaa ampumaurheilu- tai metsästysperusteella. Poliisi myöntää jokaiselle aseelle erikseen hankkimisluvan.

Lupavapaita antiikkiaseita ovat pääsääntöisesti ennen 1890 valmistetut ampuma-aseet.

Asekeräilijöitä on Suomessa 1500 ja Museoliiton arvion mukaan luvanvaraisia ampuma-aseita on noin 200 museon kokoelmissa. Museot ovat lainsäädännössä rinnasteisia asekeräilijöihin.

Vuoden 1998 ampuma-aselain uudistuksessa mahdollistettiin museoille ja asekeräilijöille tiedostonpito-oikeus, mikä tarkoittaa jokaiseen aseeseen liittyvien lupakorttien sijaan poliisin ja omistajan pitämää luetteloa aseista. Tämä luetteloperiaate on mahdollistanut kokoelmaan tulevan aseluvan hinnaksi 26 euroa, kun tavallinen aselupa muovikortteineen maksaa 78 euroa.

Asehistorian tallentaminen on yksin asekeräilijän harteilla

- Museoammattilaisilla ei ole Suomessa mahdollisuutta saada asehistorian koulutusta
- Museovirastossa tai Kansallismuseossa saati maakuntamuseoissa ei ole aseasiantuntijoita
- Sotamuseossa ei ole viime vuosina ollut enää aseasiantuntijaa.

1.12.2017 se on loppu

Laki ampuma-aselain muuttamisesta, laki rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta ja laki poliisilain 2 luvun muuttamisesta (HE 266/2016 vp). Lait tulevat voimaan 1.12.2017.

Aselakien muutoksissa ei ole otettu enää 2000-luvulla lainkaan huomioon kulttuurillisia näkökohtia. Viimeisintä lakia valmisteltiin vain sisäministeriön hallinnonalalla turvallisuusnäkökohdista. Lain sanamuodot perustuvat pitkälti poliisin lausuntoihin. Mm. Suomen Asehistoriallisen Seuran ja Museoliiton lausuntoja ei huomioitu lainkaan.

Suomen Asehistoriallinen Seura ry
The Arms Historic Society of Finland
A Member of the Foundation for European Societies of Arms Collectors
Nahkatehtaankatu 2, 90130 OULU
www.suomenasehistoriallinenseura.fi

1.12.2017 voimaan astuva laki:

- yhtenäistää aseiden hankintaluvan yhteen korkeaan hintaan
- poistaa tiedostonpito-oikeuden asekeräilijältä ja museoilta
- velvoittaa luvittamaan irralliset yksittäiset aseiden osat, joita mm. puolustusvoimat on aiemmin myynyt harrastajille tonneittain, kukin omalle lupakortilleen.

Vuonna 2016 poliisin asehallinto ilmoitti tuhoavansa vuosittain 12 000 kansalaisten luovuttamaa ampuma-asetta. Asehallinnon järjestämässä romuasetyöryhmässä ei yhtään todellista asiantuntijaa historiallisten esineiden pelastamiseksi.

Kun keräilijöillä ja museoilla ei ole enää taloudellisia edellytyksiä pelastaa systemaattisesti kokoelmaan kuuluvia historiallisesti merkittäviä aseita, vääristyy historian tallennus taloudelliseksi toiminnaksi jossa uskalletaan ostaa vain ”kansainvälisesti varmoja sijoituksia”.

Vetoamme opetus- ja kulttuuriministeriöön tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi yhteistyössä alan asiantuntijajärjestöjen, Museoviraston ja museoiden kanssa.

Puheenjohtaja Esa Salldén Everstilutnantti evp Kalle Seppälä Museonjohtaja Heikki Pohjolainen

Suomen Asehistoriallinen Seura (SAHS) on Suomen vanhin asekeräilijäseura ja seura on perustettu vuonna 1965. Jäsenmäärä on noin 300 henkeä. SAHS on järjestänyt mm. Gun Show –asemessut vuosittain jo yli 40 vuoden ajan. Nykyään messut pidetään Ikaalisten Kylpylässä. SAHS järjestää vuosittain kaksi asehuutokauppaa sekä historiallisten aseiden ampumakilpailun, jossa ammutaan useita kilpailulajeja mustaruutiaseista konepistooleihin.

SAHS:n veljesorganisaatio on Asehistorian Liitto, johon kuuluu 17 paikallisyhdistystä, joissa on yhteensä noin 900 jäsentä. SAHS:n ja Liiton yhteistyö toimii hyvin.

SAHS edustaa suomalaisia asekeräilijöitä kansainvälisesti. Pohjoismaisten asekeräilijäyhdistysten vuosittainen kokous pidetään vuonna 2018 Suomessa Ikaalisten Gun Shown yhteydessä. SAHS:n edustajat osallistuvat Euroopan yhteistyökokouksiin FESAC:n (Foundation of European Societies of Arms Collectors) jäsenenä. Suomen johtava asealan julkaisu, ASE-lehti, on SAHS:n jäsenlehti.

Euroopan Komission esitys ampuma-asedirektiivin muuttamisesta työllisti SAHS:n hallitusta melkoisesti direktiivin valmistelun aikana 2016-17. Direktiivin implementointi kansalliseen lainsäädäntöön on käynnistynyt Sisäministeriön asettamassa työryhmässä.